

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุขปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 76 (5) (7) (9) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยา จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้าน ลงวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2536

ข้อ 2. ให้ยาแผนปัจจุบันที่มีตำรับยา สรรพคุณ ขนาดและวิธีใช้ ค่าเตือน การเก็บรักษา และขนาดบรรจุต่อไปนี้เป็นยาสามัญประจำบ้าน

(1) ยาแก้ปวดท้อง ท้องอืด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ

(1.1) ยาเม็ดลดกรด อะลูมินา-แมกนีเซียม

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญคือ

Aluminium Hydroxide 200-600 mg.

Magnesium Hydroxide 200-400 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และปวดท้องเนื่องจากมีกรด
มากในกระเพาะอาหารหรือแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

ขนาดและวิธีใช้ เคี้ยวยาก่อนกลืน

รับประทานก่อนอาหาร 1/2 ชั่วโมง หรือหลังอาหาร 1 ชั่วโมง
หรือเมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-4 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

(โดยให้คณะกรรมการพิจารณาตำรับยาแผนปัจจุบันที่ใช้สำหรับมนุษย์พิจารณาตามขนาดที่
ถูกต้องตามสูตรตำรับที่ผู้รับอนุญาตขอขึ้นทะเบียนตำรับยา)

คำเตือน

1) ห้ามใช้ในผู้ที่เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต

2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง

สำหรับตำรับที่มี Low Sodium คือ มีผลวิเคราะห์ที่แสดงว่ามีปริมาณของ Sodium

ในขนาดรับประทานต่อวันไม่เกิน 5 mEq (115 mg.) ให้แจ้งคำเตือนดังนี้

คำเตือน	1) ห้ามใช้ในผู้ที่ เป็นโรคไต
การเก็บรักษา	2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง
ขนาดบรรจุ	เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40° C
	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(1.2) ยาน้ำลดกรด อะลูมินา-แมกนีเซีย

ในสูตรตำรับ 5 มิลลิลิตรประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Aluminium Hydroxide 165-650 mg.

Magnesium Hydroxide 103-500 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ และปวดท้องเนื่องจากมีกรด
มากในกระเพาะอาหารหรือแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

ขนาดและวิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานก่อนอาหาร 1/2 ชั่วโมง หรือหลังอาหาร 1 ชั่วโมง หรือเมื่อ
มีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-4 ช้อนชา

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 -1 ช้อนชา

(โดยให้คณะกรรมการพิจารณาตำรับยาแผนปัจจุบันที่ใช้สำหรับมนุษย์พิจารณาตามขนาดที่ถูกต้องตาม
สูตรตำรับที่ผู้รับอนุญาตขอขึ้นทะเบียนตำรับยา)

คำเตือน	1) ห้ามใช้ในผู้ที่ เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต
	2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง
	สำหรับตำรับที่มี Low Sodium คือ มีผลวิเคราะห์ที่แสดงว่ามีปริมาณของ

Sodium ในขนาดรับประทานต่อวันไม่เกิน 5 mEq (115 mg.) ให้แจ้งคำเตือนดังนี้

คำเตือน	1) ห้ามใช้ในผู้ที่ เป็นโรคไต
การเก็บรักษา	2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง
ขนาดบรรจุ	เก็บในอุณหภูมิต่ำกว่า 40° C
	ขวดละ 240 มิลลิลิตร และ 450 มิลลิลิตร

(1.3) ยาเม็ดแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ โซดาบิคาร์บอเนต

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sodium Bicarbonate 300 mg.

Peppermint Oil 0.003 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการจุกเสียด ลดอาการระคายเคือง เนื่องจากมีกรดมากใน
กระเพาะอาหาร

ขนาดและวิธีใช้ รับประทานหลังอาหาร 1 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 3-6 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี	รับประทานครั้งละ 1-3 เม็ด
คำเตือน	1) ห้ามใช้ในผู้ที่ เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต 2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(1.4) ยาขับลม

ในสูตรตำรับ 15 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Capsicum Tincture	0.060-0.500	ml.
Compound Cardamom Tincture	0.035-1.800	ml.
Strong Ginger Tincture	0.024-0.240	ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการท้องขึ้น ท้องอืด ท้องเฟ้อ และขับลมในกระเพาะอาหาร

ขนาดและวิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 หรือ 2 ช้อนโต๊ะ

เด็ก 6-12ปี รับประทานครั้งละ 1/2 หรือ 1 ช้อนโต๊ะ

(โดยให้คณะอนุกรรมการพิจารณาตำรับยาแผนปัจจุบันที่ใช้สำหรับมนุษย์พิจารณาตามขนาดที่ถูกต้องตามสูตรตำรับที่ผู้รับอนุญาตขอขึ้นทะเบียนตำรับยา)

คำเตือน	ยานี้มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่% ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 180 มิลลิลิตร 240 มิลลิลิตร และ 450 มิลลิลิตร

(1.5) ยาแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ยาธาตุน้ำแดง

ในสูตรตำรับ 15 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sodium Bicarbonate	0.15-0.60	g.
Compound Rhubarb Tincture	0.50-2.00	ml.
และ/หรือ Tincture อื่นๆ ที่มีสรรพคุณทางยา	ได้แก่	
Compound Cardamom Tincture	0.01-1.00	ml.
Compound Gentian Tincture	0.18-1.10	ml.
Compound Tinospora Tincture	0.50	ml.
Weak Ginger Tincture	0.48-2.01	ml.
Strong Ginger Tincture	0.10-0.30	ml.
Nux Vomica Tincture	0.09-0.10	ml.
Ipecacuanha Tincture	0.18-0.30	ml.

และ/หรือ Volatile Substance อื่นๆ ที่มีสรรพคุณทางยา ได้แก่

Peppermint Spirit	0.15-0.30 ml.
Peppermint Oil	0.03-0.20 ml.
Menthol	0.05-0.30 ml.
Concentrated Dill Water	0.10 ml.
Camphor	19.00 mg.

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดท้องเนื่องจากจุกเสียด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ

ขนาดและวิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

รับประทานก่อนอาหารวันละ 3 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 หรือ 2 ช้อนโต๊ะ

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 หรือ 1 ช้อนโต๊ะ

(โดยให้คณะกรรมการพิจารณาตำรับยาแผนปัจจุบันที่ใช้สำหรับมนุษย์พิจารณาตามขนาดที่ถูกต้องตามสูตรตำรับที่ผู้รับอนุญาตขอขึ้นทะเบียนตำรับยา)

คำเตือน

1) ห้ามใช้ในผู้ที่เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต

2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง

3) ยานี้มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่% ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง

การเก็บรักษา

เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ

ขวดละ 180 มิลลิลิตร 240 มิลลิลิตร และ 450 มิลลิลิตร

(1.6) ยาน้ำแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ โซเดียมไบคาร์บอเนต

ในสูตรตำรับ 5 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาลำคัญ คือ

Sodium Bicarbonate 50 mg.

โดยในสูตรตำรับไม่อนุญาตให้ใช้ Alcohol เป็นส่วนผสม

สรรพคุณ บรรเทาอาการท้องอืด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ เนื่องจากมีกรดมากในกระเพาะอาหาร

ขนาดและวิธีใช้ ใช้บ้วนให้ทารกและเด็กหลังอาหาร หรือเมื่อมีอาการ ไม่ควรให้เกินวันละ 6 ครั้ง

เด็กอายุ 2-3 ปี ครั้งละ 2-3 ช้อนชา

เด็กอายุ 6-12 เดือน ครั้งละ 2 ช้อนชา

เด็กอายุ 1-6 เดือน ครั้งละ 1 ช้อนชา

ทารกแรกเกิด -1 เดือน ไม่ควรใช้

คำเตือน

1) ห้ามใช้ในผู้ที่เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต

2) ไม่ควรรับประทานเป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ นอกจากแพทย์สั่ง

การเก็บรักษา

เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 60 มิลลิลิตร

(1.7) ยาทาแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ทิงเจอร์มหาหิงค์

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสาคัญคือ

Asafetida	20 % w/v
สรรพคุณ	บรรเทาอาการท้องขึ้น ท้องเฟ้อ ปวดท้องในเด็ก
วิธีใช้	ทาบาง ๆ ที่หน้าท้อง วันละ 2-3 ครั้ง
คำเตือน	ห้ามรับประทาน
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ^o C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 15 มิลลิลิตร 30 มิลลิลิตร และ 60 มิลลิลิตร

2) ยาแก้ท้องเสีย

(2.1) ยาแก้ท้องเสีย ผงน้ำตาลเกลือแร่

ในสูตรตำรับ 1 ซอง ประกอบด้วยตัวยาสาคัญคือ

Sodium Chloride 0.875 g.

Sodium Bicarbonate 0.625 g.

Potassium Chloride 0.375 g.

Glucose Anhydrous 5.000 g.

หรือ ในสูตรตำรับ 1 ซองประกอบด้วยตัวยาสาคัญ คือ

Sodium Chloride 0.875 g.

Trisodium Citrate Dihydrate 0.725 g.

Potassium Chloride 0.375 g.

Glucose Anhydrous 5.000 g.

สรรพคุณ ทดแทนการเสียน้ำในรายที่มีอาการท้องร่วง หรือในรายที่มีอาเจียนมาก ๆ และป้องกันการช็อคเนื่องจากการที่ร่างกายขาดน้ำ

วิธีใช้ เทผงยาทั้งซองละลายในน้ำสะอาด เช่น น้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ประมาณ 250 มิลลิลิตร (1 แก้ว) ให้ดื่มมากๆ เมื่อเริ่มมีอาการท้องร่วง ถ้าถ่ายบ่อยให้ดื่มบ่อยครั้งขึ้น ถ้าอาเจียนด้วยให้ดื่มทีละน้อยแต่บ่อยครั้ง

ขนาดการใช้ เด็กอายุมากกว่า 2 ปี – ผู้ใหญ่ ให้ดื่มสารละลายเกลือแร่ประมาณ 1 แก้ว (250 มิลลิลิตร) ต่อการถ่ายอุจจาระ 1 ครั้ง หรือตามความกระหายของผู้ป่วย

เด็กอ่อน – เด็กอายุ 2 ปี ให้ดื่มทีละน้อยสลับกับน้ำเปล่าประมาณวันละ 3 ซอง หรือมากพอที่คนไข้ต้องการและดื่มต่อไปจนกว่าอาการจะดีขึ้น

คำเตือน 1) ผู้ที่เป็นโรคหัวใจหรือโรคไต ควรปรึกษาแพทย์ก่อนใช้
2) ถ้าผู้ป่วยยังมีอาการอาเจียนมาก เหงื่อออกมาก ตัวเย็น ความรู้สึก

การเก็บรักษา	เปลี่ยนแปลงไป หรือหมดสติ ควรนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลโดยด่วน 1) เก็บในที่แห้ง และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด 2) ยาที่ละลายน้ำแล้วเกิน 24 ชั่วโมง ไม่ควรใช้
ขนาดบรรจุ	1 ซองสำหรับผสมน้ำ 250 มิลลิลิตร

(3) ยาระบาย

(3.1) ยาระบายกลีเซอรินชนิดเหน็บทวารสำหรับเด็ก

ในสูตรตำรับ 1 แท่ง ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Glycerin	91 % w/w
สรรพคุณ	สำหรับบรรเทาอาการท้องผูก ใช้เหน็บทวารหนักเพื่อช่วยการขับถ่าย
ขนาดและวิธีใช้	ใช้เหน็บทวารหนักครั้งละ 1 แท่ง เมื่อต้องการ ควรรอไว้ 15 นาที เพื่อให้ ตัวยาละลาย
คำเตือน	ไม่ควรใช้เป็นประจำ
การเก็บรักษา	เก็บในตู้เย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	แท่งละ 1.5 กรัม บรรจุแผง

(3.2) ยาระบายกลีเซอรินชนิดเหน็บทวารสำหรับผู้ใหญ่

ในสูตรตำรับ 1 แท่ง ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Glycerin	91 % w/w
สรรพคุณ	สำหรับบรรเทาอาการท้องผูก ใช้เหน็บทวารหนักเพื่อช่วยการขับถ่าย
ขนาดและวิธีใช้	ใช้เหน็บทวารหนักครั้งละ 1 แท่ง เมื่อต้องการ ควรรอไว้ 15 นาที เพื่อให้ ตัวยาละลาย
คำเตือน	ไม่ควรใช้เป็นประจำ
การเก็บรักษา	เก็บในตู้เย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	แท่งละ 2.55 กรัม บรรจุแผง

(3.3) ยาระบายแมกนีเซีย

ในสูตรตำรับ 15 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Magnesium Hydroxide	1.2 g.
สรรพคุณ	ยาระบาย
ขนาดและวิธีใช้	เขย่าขวดก่อนใช้ยา รับประทานก่อนนอนหรือตื่นนอนเช้า
	ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2-3 ช้อนโต๊ะ (30-45 มิลลิลิตร)
	เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนโต๊ะ (15-30 มิลลิลิตร)
	เด็ก 1-6 ปี รับประทานครั้งละ 1-3 ช้อนชา (5-15 มิลลิลิตร)

คำเตือน	1) ห้ามใช้เมื่อมีอาการปวดท้อง หรือคลื่นไส้ อาเจียน 2) ไม่ควรรับประทานเป็นประจำ
การเก็บรักษา	เก็บในอุณหภูมิระหว่าง 15-30 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร

(3.4) ยาระบายมะขามแขก

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

ฝักมะขามแขกที่เอาเมล็ดออกแล้ว

ซึ่งมีปริมาณ Sennosides เทียบเท่ากับ Sennoside B 7.5 mg.

สรรพคุณ	ยาระบาย
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานก่อนนอนหรือตื่นนอนเช้า ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 3-4 เม็ด เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด
คำเตือน	1) ห้ามใช้เมื่อมีอาการปวดท้องหรือคลื่นไส้ อาเจียน 2) หญิงมีครรภ์หรือให้นมบุตรควรปรึกษาแพทย์ก่อนใช้ยา 3) ไม่ควรรับประทานเป็นประจำ
การเก็บรักษา	เก็บในที่แห้ง และอุณหภูมิต่ำกว่า 30 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(3.5) ยาระบาย โซเดียม คลอไรด์ ชนิดสวนทวาร

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sodium Chloride	15 % w/v
สรรพคุณ	สำหรับบรรเทาอาการท้องผูก ใช้สวนทวารให้ถ่ายอุจจาระ
วิธีใช้	สวนเข้าทางทวารหนัก และกลั้วไว้จนทนไม่ไหวจึงเข้าส้วม ผู้ใหญ่ ใช้ครั้งละ 20-40 มิลลิลิตร เด็ก 6-12 ปี ใช้ครั้งละ 10-20 มิลลิลิตร เด็ก 1-6 ปี ใช้ครั้งละ 5-10 มิลลิลิตร
คำเตือน	ไม่ควรใช้เป็นประจำ
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	หลอดพลาสติก 10 มิลลิลิตร และ 20 มิลลิลิตร

(4) ยาถ่ายพยาธิลำไส้

(4.1) ยาถ่ายพยาธิตัวกลม มีเบนดาโซล

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Mebendazole 100 mg.

สรรพคุณ ถ่ายพยาธิเส้นด้าย ตัวกลม

ขนาดและวิธีใช้ เคี้ยวยาให้ละเอียดก่อนกลืน

สำหรับพยาธิเส้นด้ายและพยาธิเข็มหมุด

ทั้งเด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปและผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

หลังอาหารเช้า เพียงครั้งเดียว

สำหรับพยาธิตัวกลมอื่นๆ ได้แก่ พยาธิปากขอ พยาธิไส้เดือน

และพยาธิไส้มา

ทั้งเด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปและผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 เม็ด วันละ 2

ครั้ง หลังอาหารเช้าและเย็นติดต่อกัน 3 วัน และอาจรับประทานซ้ำอีก 1

เม็ด หลังจากการรักษาครั้งแรก 2 สัปดาห์ต่อมา

คำเตือน

1) ไม่ควรใช้ในหญิงมีครรภ์ในระยะ 3 เดือนแรก และผู้ที่เป็นโรคตับ

2) ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี

การเก็บรักษา

ป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ

แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 6 เม็ด

(5) ยาบรรเทาปวด ลดไข้**(5.1) ยาเม็ดบรรเทาปวด ลดไข้แอสไพริน**

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Aspirin 325 mg.

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

ขนาดและวิธีใช้

รับประทานหลังอาหารทันทีหรือขณะท้องไม่ว่างแล้วดื่มน้ำตามมาก ๆ

รับประทานทุกๆ 4-6 ชั่วโมงเมื่อมีอาการ ไม่ควรรับประทานเกิน

วันละ 5 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 เม็ด

คำเตือน

1) ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี และหญิงมีครรภ์ระยะใกล้คลอด

2) ห้ามใช้สำหรับลดไข้ในผู้ที่ป่วยเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ อีสุกอีใส และ
ไข้เลือดออก

3) ห้ามใช้ในผู้ที่เป็นโรคแผลในระบบทางเดินอาหารและโรคหอบหืด

การเก็บรักษา	4) ห้ามใช้สำหรับรักษาอาการปวดเมื่อยเนื่องจากการทำงานหนัก
ขนาดบรรจุ	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(5.2) ยาเม็ดบรรเทาปวด ลดไข้พาราเซตามอล 500 มก.

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Paracetamol 500 mg.

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

ขนาดและวิธีใช้ รับประทานทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ ไม่ควรรับประทานเกินวันละ 4 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1/2-1 เม็ด

คำเตือน

1) ถ้าใช้ยานี้เกินขนาดที่ระบุไว้บนฉลากหรือเอกสารกำกับยา จะทำให้เป็นพิษต่อตับได้ และไม่ควรรู้อาการนี้ติดต่อกันเกิน 5 วัน

2) ผู้ที่เป็นโรคตับ โรคไต ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ยานี้

3) ห้ามใช้สำหรับรักษาอาการปวดเมื่อย เนื่องจากการทำงานหนัก

การเก็บรักษา เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C

ขนาดบรรจุ แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(5.3) ยาเม็ดบรรเทาปวด ลดไข้พาราเซตามอล 325 มก.

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Paracetamol 325 mg.

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

ขนาดและวิธีใช้ รับประทานทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ ไม่ควรรับประทานเกินวันละ 5 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2 เม็ด

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด

เด็ก 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 เม็ด

คำเตือน

1) ถ้าใช้ยานี้เกินขนาดที่แนะนำ จะทำให้เป็นพิษต่อตับได้ และไม่ควรรู้อาการนี้ติดต่อกันเกิน 5 วัน

2) ผู้ที่เป็นโรคตับ โรคไต ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ยานี้

3) ห้ามใช้สำหรับรักษาอาการปวดเมื่อย เนื่องจากการทำงานหนัก

การเก็บรักษา เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C

ขนาดบรรจุ แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(5.4) ยาน้ำบรรเทาปวด ลดไข้พาราเซตามอล

ในสูตรตำรับ 5 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Paracetamol 120 mg.

โดยในสูตรตำรับไม่อนุญาตให้ใช้ Alcohol เป็นส่วนผสม

สรรพคุณ ลดไข้ บรรเทาอาการปวด

ขนาดและวิธีใช้ รับประทานทุก 4 หรือ 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ ไม่ควรรับประทานเกินวันละ 5 ครั้ง

- สำหรับขนาดบรรจุขวดละ 60 มิลลิลิตรพร้อมช้อนชาให้แสดงขนาดรับประทานดังนี้
 - เด็กอายุ 3-6 ปี รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา (5-10 มิลลิลิตร)
 - เด็กอายุ 1-3 ปี รับประทานครั้งละ 1/2-1 ช้อนชา (2.5-5 มิลลิลิตร)
 - เด็กอายุ 6 เดือน-1ปี รับประทานครั้งละ 1/2 ช้อนชา (2.5 มิลลิลิตร)
- สำหรับขนาดบรรจุขวดละ 30 มิลลิลิตรพร้อมหลอดหยดให้แสดงขนาดรับประทานดังนี้
 - เด็กอายุ 4-5 เดือน รับประทานครั้งละ 2 หลอดหยด (2.4 มิลลิลิตร)
 - เด็กอายุ 2-3 เดือน รับประทานครั้งละ 1 1/2 หลอดหยด (1.8 มิลลิลิตร)
 - เด็กแรกเกิด -1 เดือน รับประทานครั้งละ 1 หลอดหยด (1.2 มิลลิลิตร)

คำเตือน

1) ถ้าใช้ยานี้เกินขนาดที่แนะนำ จะทำให้เป็นพิษต่อตับได้

และไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเกิน 5 วัน

2) ผู้ที่เป็นโรคตับ โรคไต ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ยานี้

การเก็บรักษา

เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C

ขนาดบรรจุ

ขวดสีชา 30 มิลลิลิตรในกล่องกระดาษพร้อมหลอดหยด (1.2 มิลลิลิตร)
และขวดสีชา 60 มิลลิลิตรในกล่องกระดาษพร้อมช้อนชา

(5.5) พลาสเตอร์บรรเทาปวด

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ Volatile Substance ที่มีสรรพคุณทางยา และ/หรือ

Herbal Extract และ/หรือ Herbal Substance หนึ่งหรือหลายชนิดผสมกัน ได้แก่

Borneol	0.21-1.00	%w/w
Camphor	1.00-2.80	%w/w
Caoutchouc	30.00	%w/w
Ethylene Glycol Salicylate	2.00-6.00	%w/w
Eucalyptus Oil	0.50	%w/w
Menthol	0.30-6.49	%w/w
Methyl Salicylate	0.14-6.00	%w/w
Peppermint Oil	0.50-2.00	%w/w
Thymol	0.14-0.50	%w/w
Capsaicin Extract	0.65	%w/w

Polybutene	12.00	%w/w
Capsicum Powder	11.00	%w/w
Capsicum Oleoresin	3.00-11.00	%w/w
และ/หรือ Zinc Oxide	14.00-22.00	%w/w
สรรพคุณ	ใช้บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ	
วิธีใช้	เช็ดบริเวณผิวหนังที่จะปิดให้สะอาดและแห้ง ปิดพลาสติกตรงบริเวณที่มีอาการปวด ควรเปลี่ยนวันละ 1-2 ครั้ง	
คำเตือน	อย่าใช้พลาสติกบริเวณนี้บริเวณเย็บอุ้งน่อง ตา หรือบริเวณบาดแผลเปิด	
การเก็บรักษา	เก็บในที่เย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด	
ขนาดบรรจุ	10 แผ่น	

(6) ยาแก้แพ้ ลดน้ำมูก

(6.1) ยาเม็ดแก้แพ้ ลดน้ำมูก คลอร์เฟนิรามีน

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Chlorpheniramine Maleate 2 mg.

สรรพคุณ	บรรเทาอาการแพ้ เช่น ลมพิษ น้ำมูกไหล
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานทุก 4-6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด ไม่ควรรับประทานเกินวันละ 12 เม็ด เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด ไม่ควรรับประทานเกินวันละ 6 เม็ด
คำเตือน	1) ไม่ควรใช้ยาติดต่อกันนานเกิน 7 วัน 2) ยานี้ อาจทำให้เกิดอาการง่วงซึม จึงไม่ควรขับขี่ยานยนต์หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล และหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสม
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(7) ยาแก้ไอ ขับเสมหะ

(7.1) ยาน้ำแก้ไอขับเสมหะสำหรับเด็ก

ในสูตรตำรับ 5 มล. ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Ammonium Carbonate 0.02 g.

Glycyrrhiza Fluidextract 0.25 ml.

สรรพคุณ	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ
วิธีใช้	รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 2 ช้อนชา (10 มิลลิลิตร)

	เด็ก 3-6 ปี	รับประทานครั้งละ 1	ช้อนชา (5 มิลลิลิตร)
	เด็ก 1-3 ปี	รับประทานครั้งละ 1/2	ช้อนชา (2.5 มิลลิลิตร)
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด		
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 60 มิลลิลิตร และ 120 มิลลิลิตร		

(7.2) ยาแก้ไอน้ำดำ

ในสูตรตำรับ 5 มล. ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Glycyrrhiza Fluidextract 0.6 ml.

Antimony Potassium Tartrate 1.2-2.0 mg.

Camphorated Opium Tincture 0.6 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการไอ และช่วยขับเสมหะ

ขนาดและวิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้

รับประทานวันละ 3-4 ครั้ง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 ช้อนชา (5-10 มิลลิลิตร)

เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1/2 - 1 ช้อนชา (2.5-5 มิลลิลิตร)

คำเตือน

1) ห้ามใช้ยานี้ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 6 ปี คนชรา และหญิงมีครรภ์

2) ห้ามใช้ยานี้ติดต่อกันนานเกิน 3 วัน

3) ยานี้มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่% ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง

การเก็บรักษา

เก็บให้พ้นมือเด็ก และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ

ขวดละ 60 มิลลิลิตร

(8) ยาต้มหรือทาแก้วิงเวียน หน้ามืด คัดจมูก

(8.1) ยาต้มแก้วิงเวียน เหล้าแอมโมเนียหอม

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Ammonium Carbonate 3.40 %w/v

Strong Ammonia Solution 3.60-6.75 %v/v

สรรพคุณ ดม บรรเทาอาการวิงเวียน หน้ามืด หรือทาผิวหนังบรรเทาอาการ
เนื่องจากพิษแมลงกัดต่อย หรือถูกพิษมีพิษ

วิธีใช้ ใช้ซุบสำลีดม หรือใช้ทา

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ

ขวดละ 15 มิลลิลิตร

(8.2) ยาต้มแก้วิงเวียน แก้คัดจมูก

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ Volatile Substance ที่มีสรรพคุณทางยา และ/หรือ Herbal Extract หนึ่งหรือหลายชนิดผสมกัน ได้แก่

Menthol	0.07-77.90	%w/v
Camphor	0.45-42.00	%w/v
Methyl Salicylate	3.00-15.00	%w/v
Anise Oil	0.68	%v/v
Burgamot Oil	0.50-0.68	%v/v
Cajuput Oil	0.50-11.00	%v/v
Cassia Oil	0.50	%w/v
Clove Oil	1.25	%v/v
Dwarf-Pine Needle Oil	1.00	%w/v
Eucalyptus Oil	1.50-23.00	%v/v
Lavender Oil	4.69-8.00	%v/v
Peppermint Oil	2.20-10.38	%v/v
Sage Oil	6.00	%w/v
Sassafras Oil	5.00	%w/v
Turpentine Oil	0.71-8.00	%w/v
Capsicum Tincture	4.00-8.00	%v/v
Myrrh Tincture	1.00	%w/v
Ratanghia Tincture	0.40	%v/v
Terpinol	3.33	%v/v
Thymol	0.10	%w/v
Camphor Spirit	3.00	%v/v
Borneo Camphor	9.00	%w/v
Bornyl Acetate	0.42	%w/v
Linalyl Acetate	0.47	%w/v
Phenyl Salicylate	0.60	%w/v
Standard Chamomile Extract	10.00	%w/v

สรรพคุณ บรรเทาอาการคัดจมูก หายใจไม่ออก และบรรเทาอาการวิงเวียนศีรษะ
 วิธีใช้ ใช้สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก
 คำเตือน ห้ามรับประทาน
 การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
 ขนาดบรรจุ ไม่เกิน 14 มิลลิลิตร
 (หมายเหตุ สามารถทำในรูปยาสูดดมหรือยาน้ำสำหรับสูดดม)

(8.3) ยาทาระเหยบรรเทาอาการคัดจมูกชนิดชี้ผึ้ง

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ Volatile Substance ที่มีสรรพคุณทางยา หนึ่งหรือหลายชนิดผสมกันได้แก่

Menthol	1.35-3.00	%w/w
Camphor	3.00-9.00	%w/w
Cajuput Oil	3.00	%w/w
Eucalyptus Oil	0.08-5.00	%w/w
Terpentine Oil	4.68-5.00	%w/w

สรรพคุณ บรรเทาอาการคัดจมูกและลดอาการอันเนื่องจากหวัด

วิธีใช้ ทายาที่บริเวณลำคอ หน้าอกและหลัง

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ไม่เกิน 50 กรัม

(9) ยาแก้ไมารถ เมารือ**(9.1) ยาเม็ดแก้ไมารถ เมารือ ไดเมนไฮดริเนท**

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Dimenhydrinate 50 mg.

สรรพคุณ ใช้ป้องกันอาการเมารถ เมารือ

ขนาดและวิธีใช้ ผู้ใหญ่รับประทานครั้งละ 1 เม็ด ก่อนออกเดินทางอย่างน้อย 30 นาที

คำเตือน ยานี้อาจทำให้เกิดอาการง่วงซึม จึงไม่ควรขับขียานยนต์หรือทำงาน

เกี่ยวกับเครื่องจักรกล และหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสม

การเก็บรักษา เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40⁰ C

ขนาดบรรจุ แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 2 เม็ด

(10) ยาสำหรับโรคตา**(10.1) ยาหยอดตา ซัลฟาเซตาไมด์**

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sulfacetamide Sodium 10 %w/v

สรรพคุณ รักษาอาการตาแดง ตาอักเสบ จากโรคติดเชื้อ

ขนาดและวิธีใช้ ใช้หยอดตาครั้งละ 1-2 หยด วันละ 3-4 ครั้ง

คำเตือน ห้ามใช้เมื่อเปิดใช้แล้วเกิน 1 เดือนหรือเมื่อยาเปลี่ยนสี ชุ่น หรือมีตะกอน

การเก็บรักษา เก็บในที่เย็นอุณหภูมิระหว่าง 8-15⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดสีชาละ 10 มิลลิลิตร

(10.2) ยาล้างตา

ในสูตรตำรับประกอบด้วย

Sodium Chloride

ใส่ Preservative ที่เหมาะสมสำหรับใช้กับยาตา ได้แก่ Benzalkonium Chloride

0.002-0.020 %w/v หรือ Chlorhexidine (Gluconate หรือ Acetate) 0.01 %w/v

ปรับ pH 6-8 ด้วย Buffer ที่เหมาะสม และปรับน้ำยาให้เป็น Isotonic กับน้ำตา

สรรพคุณ ใช้ล้างตาเพื่อบรรเทาอาการแสบตา ระคายเคืองตา อันเนื่องมาจาก
ผง ครัน สิ่งสกปรกเข้าตา

วิธีใช้ ใช้ล้างตาวัดละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 120 มิลลิลิตรพร้อมถ้วยล้างตา

(11) ยาสำหรับโรคปากและลำคอ**(11.1) ยากวาดคอ**

ในสูตรตำรับประกอบด้วย

Potassium Iodide 2.50 g.

Iodine 1.25 g.

Ethyl Alcohol (90 percent) 4.00 ml.

Purified Water 2.50 ml.

Peppermint Oil 0.40 ml.

Glycerin to 100.00 ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการอักเสบ และเจ็บในลำคอ

วิธีใช้ เติมน้ำสะอาดเท่าตัวแล้วใช้กวาดคอในผู้ใหญ่

คำเตือน ใช้สำหรับกวาดในคอเท่านั้น

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท เก็บในที่เย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 15 มิลลิลิตร

(11.2) ยารักษาเส้นเป็นฝ้า เยนเซี่ยนไวโอเล็ต

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Gentian Violet 1 %w/v

สรรพคุณ รักษากระพุ้งแก้มและเส้นเป็นฝ้าขาว

วิธีใช้ ใช้สำลีชุบยาทาตามบริเวณที่เป็น วันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ใช้สำหรับทาในปากเท่านั้น

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 °C
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 15 มิลลิลิตร และ 30 มิลลิลิตร

(11.3) ยาแก้ปวดฟัน

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Chlorobutanol	25	g.
Clove Oil to	100	ml.

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดฟัน

วิธีใช้ ใช้ไม้เล็ก ๆ พันสำลีชุบยาอุดฟันตรงที่เป็นรู

คำเตือน 1) ระวังอย่าให้ถูกบริเวณอื่น

2) ถ้าอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาทันตแพทย์

การเก็บรักษา เก็บให้พ้นมือเด็ก และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 8 มิลลิลิตร

(11.4) ยาอมบรรเทาอาการระคายคอ

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ Volatile Substance ที่มีสรรพคุณทางยา และ/หรือ Herbal Extract และ/หรือ Herbal Substance หนึ่งหรือหลายชนิดผสมกัน ได้แก่

Abietis Pine Oil	0.30	%v/w
Anise Oil	0.25	%w/w
Borneol	1.66-2.00	%w/w
Cinnamon Oil	0.35	%w/w
Creosote	0.20	%v/w
Eucalyptus Oil	0.15-0.16	%w/w
Lemon Oil	0.30-0.52	%v/w
Menthol	0.06-5.00	%w/w
Peppermint Oil	0.19-3.33	%w/w
Sylvestris Pine Oil	0.30	%v/w
Licorice Extract	7.31-16.67	%w/w
Tincture Capsicum	0.02	%w/w
Amomum	1.00-4.00	%w/w
Aniseed	2.00	%w/w
Catechu	8.33-38.00	%w/w
Cinnamon	2.00-10.00	%w/w
Clove	0.67-4.00	%w/w
Costus	0.67	%w/w
Fennel	1.67-2.00	%w/w

Ginger	2.00-8.00	%w/w
Licorice	26.67-71.38	%w/w
Saffron	2.00	%w/w
Saussurea	1.00-3.00	%w/w
Silver Leaf	0.93	%w/w
และ/หรือ Honey	1.50-2.40	%w/w

สรรพคุณ ทำให้ชุ่มคอ บรรเทาอาการระคายคอ

ขนาดและวิธีใช้ ใช้ขอมให้ละลายช้าๆ ครั้งละ 1-5 เม็ด

(โดยให้คณะอนุกรรมการพิจารณาตำรับยาแผนปัจจุบันที่ใช้สำหรับมนุษย์พิจารณาตามขนาดที่
ถูกต้องตามสูตรตำรับที่ผู้รับอนุญาตขอขึ้นทะเบียนตำรับยา)

การเก็บรักษา เก็บในที่แห้งและเย็น

ขนาดบรรจุ ไม่เกิน 100 เม็ด หรือ ไม่เกิน 30 กรัม

(12) ยาใส่แผล ล้างแผล

(12.1) ยาใส่แผล ทิงเจอร์ไอโอดีน

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Iodine	2.0-2.5	%w/v
Potassium Iodide	2.4-2.5	%w/v

สรรพคุณ รักษาแผลสด

วิธีใช้ ใช้สำลีสะอาดชุบยาทาที่แผล

คำเตือน 1) หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา
2) หลีกเลี่ยงอย่าให้ยาเข้าตา

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และเก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40° C

ขนาดบรรจุ ขวดละ 15 มิลลิลิตร และ 30 มิลลิลิตร

(12.2) ยาใส่แผล ทิงเจอร์ไทเมอรอล

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Thimerosal	0.1	% w/v
------------	-----	-------

สรรพคุณ รักษาบาดแผล

วิธีใช้ ใช้สำลีสะอาดชุบยาทาที่แผล

คำเตือน 1) หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา
2) หลีกเลี่ยงอย่าให้ยาเข้าตา

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และเก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40° C

ขนาดบรรจุ ขวดละ 15 มิลลิลิตร และ 30 มิลลิลิตร

(12.3) ยาใส่แผล โปวิโดน-ไอโอดีน

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสําคัญ คือ

Povidone-Iodine 10 % w/v

Equivalent to Iodine 1 % w/v

สรรพคุณ รักษาแผลสด

วิธีใช้ ใช้ล้างทำความสะอาดขุบยาทาที่แผล

คำเตือน 1) หากมีอาการระคายเคืองหรือผื่นแดงเกิดขึ้น ให้หยุดใช้ยา
2) หลีกเลียงอย่าให้ยาเข้าตา

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และเก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40° C

ขนาดบรรจุ ขวดละ 15 มิลลิลิตร และ 30 มิลลิลิตร

(12.4) ยาไอโซโพรพิล แอลกอฮอล์

ในสูตรตำรับประกอบด้วย

Isopropyl Alcohol Solution 70 % v/v

โดยสูตรตำรับต้องแต่งสีด้วย Brilliant Blue C.I. No.42090

สรรพคุณ ทำความสะอาดบาดแผล

วิธีใช้ ใช้ทำความสะอาดรอบบาดแผล

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 30 มิลลิลิตร

(12.5) ยาเอทิล แอลกอฮอล์

ในสูตรตำรับประกอบด้วย

Ethyl Alcohol Solution 70 % v/v

โดยสูตรตำรับต้องแต่งสีด้วย Brilliant Blue C.I. No.42090

สรรพคุณ ทำความสะอาดบาดแผล

วิธีใช้ ใช้ทำความสะอาดรอบบาดแผล

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 30 มิลลิลิตร

(12.6) น้ำเกลือล้างแผล

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสําคัญ คือ

Sodium Chloride 0.9 % w/v

สรรพคุณ ทำความสะอาดบาดแผล

วิธีใช้ ใช้ทำความสะอาดบาดแผล

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ^o C
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 500 มิลลิลิตร

(13) ยารักษาแผลติดเชื้อ ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

(13.1) ยารักษาแผลน้ำร้อนลวกฟีนอล

ในสูตรตำรับประกอบด้วย

Phenol 1 g.

Arachis Oil 50 ml.

Calcium Hydroxide Solution to 100 ml.

สรรพคุณ รักษาแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

วิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้ยา

ใช้สำลีชุบน้ำทาปิดให้ทั่วบริเวณที่ถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

เปลี่ยนยาวันละ 2-3 ครั้ง

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 30 มิลลิลิตร และ 60 มิลลิลิตร

(13.2) ยารักษาแผลติดเชื้อ ซิลเวอร์ ซัลฟาไดอาซีน คริม

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Silver Sulfadiazine 1 % w/w

สรรพคุณ ใช้ทาภายนอกเพื่อรักษาการติดเชื้อของแผลซึ่งเกิดจากไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

วิธีใช้ ใช้ทาบริเวณแผลที่เป็น ควรทำความสะอาดแผลแล้วทาครีมทุกวัน วันละ 1-2 ครั้ง (สำหรับแผลที่ถูกไฟไหม้ ควรใช้ครีมทุก 24 ชั่วโมง)

คำเตือน 1) ไม่ควรใช้ยานี้ในหญิงมีครรภ์ และทารกแรกเกิด (1 เดือนแรก)

2) ในคนที่แพ้ยา Sulphonamide

3) ในผู้ที่ เป็นโรคตับและโรคไต

การเก็บรักษา เก็บในที่อุณหภูมิระหว่าง 15-30° C

ขนาดบรรจุ หลอดละ 5 กรัม 15 กรัม และ 25 กรัม

(14) ยาบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ แมลงกัดต่อย

(14.1) ยาหม่อง ชนิดขี้ผึ้ง

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ Volatile Substance ที่มีสรรพคุณทางยา และ/หรือ

Herbal Extract หนึ่งหรือหลายชนิดผสมกัน ได้แก่

Methyl Salicylate	1.14-50.00	%w/w
Camphor	1.76-25.00	%w/w
Menthol	3.00-20.00	%w/w
Cinnamon Oil	1.00-2.40	%w/w
Clove Oil	0.50-5.00	%v/w
Eucalyptus Oil	1.50-13.70	%v/w
Peppermint Oil	0.70-16.00	%w/w
Terpentine Oil	2.00-3.80	%v/w
Capsicum Tincture	0.80-8.00	%v/v
Colophony	2.51	%v/w

สรรพคุณ บรรเทาอาการปวด บวม อักเสบ เนื่องจากแมลงกัดต่อยหรือปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

วิธีใช้ ทาและนวดบริเวณที่มีอาการ

คำเตือน ห้ามรับประทาน

การเก็บรักษา ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ไม่เกิน 30 กรัม

(15) ยาสำหรับโรคผิวหนัง

(15.1) ยารักษาหิดเหา เบนซิล เบนโซเอต

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Benzyl Benzoate 25 % w/v

สรรพคุณ รักษาหิด เหา และไลน

วิธีใช้ เชย่่าขูดก่อนใช้ยา สำหรับเด็กเล็กให้แบ่งยามาเติมน้ำเท่าตัวแล้วผสมให้เข้ากัน

สำหรับรักษาหิด

อาบน้ำให้สะอาด ใช้ผ้าหรือแปรงอ่อนๆ ถูตรงบริเวณที่มีผื่นคันแล้ว ทายานี้ให้ทั่วทั้งไว้ 24 ชั่วโมง แล้วจึงอาบน้ำ วันรุ่งขึ้นให้ทาซ้ำใหม่อีกครั้ง ตามวิธีเดิม

สำหรับรักษาเหาและไลน

ใส่ยานี้ให้ทั่วศีรษะหรือบริเวณที่มีเหาหรือไลน ทิ้งไว้ 1 วัน ถ้าเป็นมากให้ใช้ยา 2 ครั้งต่อวัน วันต่อมาจึงสระให้สะอาด เมื่อครบ 7 วันให้ตรวจดูอีกครั้งหนึ่ง ถ้ายังไม่หายให้ใส่ยาซ้ำตามวิธีเดิม

คำเตือน ระวังอย่าให้ยาเข้าตา

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 25 ⁰ C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	ขวดสีชา 30 มิลลิลิตร และ 60 มิลลิลิตร

(15.2) ยารักษาหิด ขี้ผึ้งกำมะถัน

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sublimed Sulphur	10	%w/w
------------------	----	------

สรรพคุณ	รักษาโรคหิด
---------	-------------

วิธีใช้	ใช้ทาบริเวณที่เป็นหิด วันละ 2-3 ครั้ง
---------	---------------------------------------

คำเตือน	ถ้าเกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนังให้หยุดใช้ยา
---------	--

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
--------------	--

ขนาดบรรจุ	หลอดละ 5 กรัม และ 15 กรัม
-----------	---------------------------

(15.3) ยารักษากลากเกลื้อน น้ำกัดเท้า

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Benzoic Acid	2.5-6.5	% w/w
--------------	---------	-------

Salicylic Acid	3.0-5.0	% w/w
----------------	---------	-------

สรรพคุณ	รักษา กลากเกลื้อน และโรคน้ำกัดเท้า
---------	------------------------------------

วิธีใช้	ใช้ทาบริเวณที่เป็นโรค วันละ 2-3 ครั้ง
---------	---------------------------------------

คำเตือน	ถ้าเกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนังให้หยุดใช้ยา
---------	--

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
--------------	--

ขนาดบรรจุ	หลอดละ 5 กรัม และ 15 กรัม
-----------	---------------------------

(15.4) ยารักษาโรคผิวหนังเรื้อรัง

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Coal Tar	1	% w/w
----------	---	-------

สรรพคุณ	รักษาโรคผิวหนังเรื้อรังบางชนิด เช่น เรื้อนกวาง ผื่นหนังเป็นผื่นคัน
---------	--

วิธีใช้	ใช้ทาบริเวณที่เป็นโรค วันละ 2-3 ครั้ง
---------	---------------------------------------

คำเตือน	ถ้าเกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนังให้หยุดใช้ยา
---------	--

การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
--------------	--

ขนาดบรรจุ	หลอดหรือขวดละ 5 กรัม และ 15 กรัม
-----------	----------------------------------

(15.5) ยาทาแก้ผดผื่นคัน คาลาไมน์

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Calamine	8-15	% w/v
----------	------	-------

Zinc Oxide	3-12	% w/v
------------	------	-------

สรรพคุณ	บรรเทาอาการคันเนื่องจากผดผื่นคัน ลมพิษ
วิธีใช้	เขย่าขวดก่อนใช้ยา ทาบริเวณที่เป็นวันละ 3-4 ครั้ง
คำเตือน	ห้ามรับประทาน
การเก็บรักษา	ป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 60 มิลลิลิตร 120 มิลลิลิตร และ 180 มิลลิลิตร

(15.6) ยารักษาเกลื้อน โซเดียม ไทโอซัลเฟต

ในสูตรตำรับประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Sodium Thiosulfate 100 % w/w

สรรพคุณ	รักษาเกลื้อน
วิธีใช้	เติมน้ำสะอาดจนถึงคอขวด เขย่าผสมกันจนตัวยาละลายหมด (จะได้ความเข้มข้นประมาณ 25%) ใช้ทาบริเวณที่เป็นเกลื้อน หลังอาบน้ำวันละหลายครั้ง
คำเตือน	ยาที่ผสมน้ำแล้วควรใช้ภายใน 15 วัน
การเก็บรักษา	ป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	ขวดละ 15 กรัม สำหรับผสมน้ำเป็น 60 มิลลิลิตร

(16) ยาบำรุงร่างกาย

(16.1) ยาเม็ดวิตามินบีรวม

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Thiamine Hydrochloride or Thiamine Mononitrate	5 mg.
Pyridoxine Hydrochloride	2 mg.
Riboflavine	2 mg.
Nicotinamide	20 mg.

สรรพคุณ	ป้องกันการขาดวิตามินบี และบำรุงร่างกาย
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานวันละ 1 ครั้งหลังอาหาร ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด
การเก็บรักษา	เก็บในที่แห้งและเย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(16.2) ยาเม็ดวิตามินซี

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Ascorbic Acid 100 mg.

สรรพคุณ	ป้องกันการขาดวิตามินซี
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานวันละ 1 ครั้ง
	ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 2 เม็ด
	เด็ก 6-12 ปี รับประทานครั้งละ 1 เม็ด
คำเตือน	ห้ามใช้เมื่อเม็ดยาเปลี่ยนสี
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 °C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(16.3) ยาเม็ดบำรุงโลหิต เฟอรัส ซัลเฟต

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Ferrous Sulfate Equivalent to Iron 60 mg.

สรรพคุณ	รักษาโรคโลหิตจางเนื่องจากขาดธาตุเหล็กในผู้ใหญ่
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานครั้งละ 1-2 เม็ด วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร
คำเตือน	1) ในช่วงรับประทานยาอาจจะจะมีสีดำ 2) หากเกิดอาการไม่สบายท้อง คลื่นไส้ ควรรับประทานยาพร้อมอาหารหรือค่อยๆ เพิ่มขนาดของยาจนถึงขนาดที่แนะนำให้ใช้
การเก็บรักษา	เก็บในที่อุณหภูมิต่ำกว่า 40 ⁰ C
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(16.4) ยาเม็ดวิตามินรวม

ในสูตรตำรับ 1 เม็ด ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ

Vitamin A	2,500 I.U.
Vitamin D	300 I.U.
Vitamin C	15.00 mg.
Vitamin B1 Monoitrate	1.00 mg.
Vitamin B2	0.50 mg.
Nicotinamide	7.50 mg.

สรรพคุณ	ป้องกันการขาดวิตามินสำหรับผู้ใหญ่
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานวันละ 1 เม็ด
คำเตือน	ยานี้อาจสะสมในร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายได้ จึงไม่ควรใช้เกินขนาดที่กำหนดไว้หรือใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน นอกจากแพทย์สั่ง
การเก็บรักษา	เก็บในที่แห้งและเย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด
ขนาดบรรจุ	แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(16.5) น้ำมันตับปลาชนิดแคปซูล

ในสูตรตำรับ 1 แคปซูล ประกอบด้วยตัวยาสําคัญ คือ

Cod Liver Oil equivalent to

Vitamin A ไม่เกิน 4,000 IU.

Vitamin D ไม่เกิน 300 IU.

สรรพคุณ ป้องกันการขาดวิตามิน A และ D

ขนาดและวิธีใช้ ผู้ใหญ่รับประทานวันละ 1 เม็ด

คำเตือน ยานี้อาจสะสมในร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายได้ จึงไม่ควรใช้เกินขนาดที่กำหนดไว้หรือใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน นอกจากแพทย์สั่ง

การเก็บรักษา เก็บในที่แห้งและเย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ แผงพลาสติกหรืออลูมิเนียมละ 4 และ 10 เม็ด

(16.6) น้ำมันตับปลาชนิดน้ำ

ในสูตรตำรับ 5 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยาสําคัญ คือ

Cod Liver Oil equivalent to

Vitamin A ไม่เกิน 4,000 IU.

Vitamin D ไม่เกิน 300 IU.

สรรพคุณ ป้องกันการขาดวิตามิน A และ D

ขนาดและวิธีใช้ เขย่าขวดก่อนใช้

เด็กอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป รับประทานวันละ 1 ช้อนชา

เด็กอายุ 1-4 ปี รับประทานวันละ 1/2 ช้อนชา

เด็กแรกเกิด -1 ปี รับประทานวันละ 1/4 ช้อนชา

คำเตือน ยานี้อาจสะสมในร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายได้ จึงไม่ควรใช้เกินขนาดที่กำหนดไว้ หรือใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน นอกจากแพทย์สั่ง

การเก็บรักษา เก็บในที่แห้งและเย็น และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

ขนาดบรรจุ ขวดละ 120 มิลลิลิตร 240 มิลลิลิตร และ 400 มิลลิลิตร

ข้อ 3. ฉลากยาสามัญประจำบ้านตามประกาศฉบับนี้ต้องแสดง

3.1 ชื่อยาตามที่ระบุในประกาศนี้ กรณีมีชื่อการค้าต้องแสดงชื่อตามประกาศควบคู่กับชื่อทางการค้าด้วย

3.2 คำว่า “ยาสามัญประจำบ้าน” ในกรอบสี่เหลี่ยมมีขนาดตัวอักษรที่สามารถอ่านได้ชัดเจน

3.3 คำว่า “ยาลิ้นอายุ” และแสดงวัน เดือน ปี พ.ศ. ที่ยาลิ้นอายุ

3.4 ข้อความอื่นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 (3) หรือมาตรา 27 (3) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 แล้วแต่กรณี

ข้อ 4. ยาสามัญประจำบ้านที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นยาสามัญประจำบ้านต่อไปได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 5. ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบันที่ประสงค์จะทำการผลิตนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบันที่เป็นยาสามัญประจำบ้าน ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตำรับยาโดยมีสูตรตำรับยา สรรพคุณ ขนาดและวิธีใช้ ค่าเตือน การเก็บรักษา และขนาดบรรจุ ตามประกาศฉบับนี้ เมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแล้วจึงจะผลิตหรือนำสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรได้

ข้อ 6. ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบันที่มีตำรับยาตามประกาศฉบับนี้ และได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ก่อนที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับที่ประสงค์จะได้ตำรับยานั้นเป็นยาสามัญประจำบ้านโดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาใหม่ ขอแก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 7. ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) กร ทัพพะรังสี

(นายกร ทัพพะรังสี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ง วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2542)